

ETAPA NAȚIONALĂ
PROBA A
28 martie 2026
SECȚIUNEA: PEDAGOGIE
CLASA: a IX-a

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timpul de lucru: 3 ore*
- *Se acordă 10 puncte din oficiu.*
- *Total: 100 de puncte*

SUBIECTUL I:

(20 puncte)

A. Citiți cu atenție enunțurile următoare. Pentru fiecare dintre enunțurile de la 1 la 5, scrieți cifra corespunzătoare enunțului și notați în dreptul ei litera A, dacă enunțul este adevărat, sau litera F, dacă enunțul este fals.

1. În concepțiile moderne, educația este considerată un proces limitat la perioada copilăriei și adolescenței.
2. Modul în care elevul receptează și prelucrează mesajele educaționale este influențat de particularitățile sale individuale, ceea ce exprimă caracterul subiectiv al actului educațional.
3. Conceptul de educație permanentă sugerează prelungirea procesului educațional dincolo de școală, excluzând experiențele de învățare din perioada educației formale.
4. Statutul științific al pedagogiei impune aplicarea consecventă și invariabilă a paradigmatelor teoretice în orice context educațional.
5. Ambianța educațională include într-un tot unitar factorii și condițiile sociale proprii unei etape concrete din dezvoltarea societății pe fondul cărora se desfășoară acțiunea educațională.

B. Citiți cu atenție enunțurile următoare și alegeți varianta de răspuns pe care o considerați corectă:

1. Funcțiile educației în raport cu individul și societatea se caracterizează prin faptul că:

- a) se condiționează reciproc, exprimând unitatea dintre dimensiunea individuală și socială.
- b) acționează independent una față de cealaltă, pe de o parte în funcție de contextul social, iar pe de altă parte în funcție de nevoile personale.
- c) sunt orientate prioritar spre asimilarea valorilor culturale ale societății, pentru a fi receptate, valorificate și transmise generațiilor următoare.

2. Educația nonformală se distinge de educația informală prin faptul că:

- a) se realizează prin activități organizate, dar flexibile, orientate spre interesele participanților.
- b) se realizează prin activități didactice rigurose planificate, organizate, evaluate, în raport cu finalitățile, conținuturile, strategiile de instruire și de evaluare.
- c) se realizează fără implicarea altor agenți sociali, punând accent pe caracterul informativ, pe memorare și pe formarea spiritului enciclopedist al ființei umane.

3. Interdependența formelor educației se exprimă prin:

- a) succesiunea etapizată a formelor de educație, în funcție de vârsta și statutul social al individului.
- b) predominanța educației formale asupra celorlalte forme, care au un rol secundar, complementar și dependent de aceasta.
- c) articularea și integrarea experiențelor de învățare formale, nonformale și informale într-un proces unitar de dezvoltare a personalității.

OLIMPIADA DE PEDAGOGIE – PSIHLOGIE (LICEE PEDAGOGICE)

4. În cadrul activităților de învățare, elevii nu doar acumulează cunoștințe, ci sunt încurajați să își formeze judecăți morale și să adopte atitudini responsabile față de sine și față de ceilalți. Care dintre funcțiile educației este prioritar ilustrată în această situație?

- Funcția cognitivă, deoarece elevii procesează și sistematizează informații provenite din diverse domenii ale cunoașterii;
- Funcția axiologică, deoarece procesul educațional vizează formarea și interiorizarea unui sistem de valori, norme și convingeri care orientează conduita individului;
- Funcția culturală, deoarece educația transmite noilor generații cunoștințele și experiența acumulată în plan științific, tehnologic și artistic.

5. Cadrul didactic organizează activități de învățare pornind de la interesele elevilor și pune accent pe experiența directă, urmărind finalitățile educaționale specifice fiecărui nivel al sistemului de învățământ. Această abordare reflectă:

- sociocentrismul, întrucât dă prioritate cerințelor sociale exprimate prin finalitățile învățământului.
- pedocentrismul, întrucât ține cont în special de realizarea nevoilor și intereselor elevilor.
- o abordare integrativă, care îmbină elemente de pedocentrism cu sociocentrism.

SUBIECTUL al II – lea:

(35 puncte)

Citiți cu atenție textul următor și rezolvați sarcinile:

„Complexitatea genetică a omului este considerabilă. Însă nu trebuie să se creadă nici despre mediu că ar reprezenta o complexitate mai mică. Este suficientă o privire asupra diferitelor climate și culturi în care se dezvoltă oamenii.”

(Ann Biron, Sheila Hayward, *Diferențe interindividuale*, 1999)

- Definiți noțiunea de dezvoltare psihică.
- Menționați cel puțin doi factori ai dezvoltării psihice.
- Descrieți mediul ca factor al dezvoltării psihice.
- Argumentați ideea potrivit căreia „unei diversități genetice îi corespund o infinitate de posibilități ale dezvoltării oferite de mediu”.
- Dați exemple de personalități marcante ale omenirii (scriitori, muzicieni, actori, sportivi etc.), ilustrând impactul factorilor interni și externi ai dezvoltării personalității umane.

SUBIECTUL al III – lea:

(35 puncte)

„Nu există sursă mai mare de satisfacții decât aceea de a te simți opera propriei tale personalități și sculptor al propriei tale ființe.” (V. Pavelcu, *Invitație la cunoașterea de sine*)

Pe baza textului prezentat, realizați un eseu pedagogic în care să prezentați rolul/ importanța unei teme/teorii/idei psihopedagogice care urmează a fi dezvoltată în cuprinsul lucrării.

În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele:

- evidențierea unei teme/idei/ teorii sau a unui construct psihopedagogic, prin valorificarea textului suport;
- motivarea opiniei alese prin raportare la importanța sau la actualitatea acesteia în teoria și/sau în practica educațională;
- dezvoltarea problemei abordate prin argumentarea/contraargumentarea cu diferite opinii cunoscute în literatura de specialitate, utilizând informații psihopedagogice, de natură științifică sau culturală (cel puțin 2 argumente);
- susținerea afirmațiilor prin exemple relevante desprinse din practica educațională, literatură, viața cotidiană etc.;
- formularea unor concluzii, a unor aprecieri, a unor reflecții personale;
- claritatea, coeziunea și coerența exprimării din punct de vedere logic, gramatical, științific;
- originalitatea modului de abordare.